

SISÄLLYSLUETTELO

Konsernijaosto lisälista 07.06.2021

13 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) kuntayhtymän valtuuston kokous 10.6.2021 / RV	1
---	---

13

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) kuntayhtymän valtuuston kokous
10.6.2021 / RV

VD/1768/00.01.05.03/2021

RV/K-ML/RK-K

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) kuntayhtymän valtuuston kokouksessa 10.6.2021 käsitellään seuraavat asiat:

- vuotta 2019 koskeva vastuuvapausselvitys
- tilinpäätös 2020
- tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 2020
- tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020 ja hallituksen sen johdosta antama lausunto
- esitys HUS-kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvion muuttamisesta
- Jorvin uuden osastorakennushankkeen investointia koskeva esitys ja Puistosairaalahankkeen kustannusarvion muutos
- HUS Diagnostiikkakeskuksen laitehankintojen kehittäminen rahoitusyhtiömallia hyödyntäen
- hallintosäännön muuttaminen tiedonhallintalain johdosta
- luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet valtuustokaudella 2021-2024
- palkkausta ja henkilöstöetuuksia koskeva aloite

HUS organisaatio	24 kunnan muodostama kuntayhtymä, joka tuottaa erikoissairaanhoidon palveluja. Kuntayhtymä muodostuu viidestä sairaanhoitoalueesta: HYKS-sairanhoitoalue ja Hyvinkään, Lohjan, Porvoon ja Länsi-Uusimaan sairaanhoitoalueet. Kuntayhtymä on osa HUS-konsernia, johon kuuluvat myös tytäryhtiöt (<i>HUS-Kiinteistöt Oy, HYKS-Instituutti Oy, Uudenmaan Sairaalapesula Oy ja Orton Oy, joka yhdistyi kuntayhtymän tytäryhtiön HYKSin Kliiniset Palvelut Oy:n kanssa 1.7.2020</i>), kymmenen asunto- ja kiinteistöosakeyhtiötä sekä joukko osakkuus- ja yhteisyksikköjä, merkittävimpänä <i>Oy Apotti Ab</i> ;
------------------	---

Valtuusto Perussopimuksen 8 §:n mukaan jäsenkuntien valtuustot valitsevat valtuustoon 2–5 jäsentä sekä kullekin henkilökohtaisen varajäsenen kunnanvaltuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi. Valtuuston jäsenten lukumäärä määräytyy jäsenkuntien peruspääomaosuuksien mukaisessa suhteessa. Kunta, jonka peruspääomaosuus on vähintään 8 % peruspääomasta, on oikeutettu valitsemaan valtuustoon enintään 3 jäsentä. Mikäli kunnan peruspääomaosuus on vähintään 25 %, on kunta oikeutettu valitsemaan valtuustoon enintään 5 jäsentä. Vantaan osuus peruspääomasta on 11,9 %. Vantaa valitsee sairaanhoitopiiriin valtuustoon kolme jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet;

Valtuusto 2017– Vantaan edustajat 30.8.2017 alkaen: (kv 12.6.2017 § 26)

2021	Jäsenet: Maarit Raja-Aho Kari Välimäki Minttu Rätty	Henkilökohtaiset varajäsenet: Piia Malmberg (17.11.2020 asti) Mari Hynninen Henna Pentikäinen;
------	--	---

Hallitus	Kuntayhtymän valtuusto valitsee hallituksen toimikaudekseen. Lisäksi Helsingin yliopisto nimeää hallitukseen kaksi jäsentä;
----------	---

Hallitus 2017–2021 Vantaan edustajat 30.8.2017 alkaen:

	Jäsenet:	Henkilökohtaiset varajäsenet:
	Sirpa Peura	Sakari Rokkanen
	Pirkko Letto	(Vesa Mauriala, Hyvinkää);
Tarkastuslautakunta	Valtuusto valitsee valtuuston jäsenistä toimikauttaan vastaavaksi ajaksi 7 jäsentä ja 7 henkilökohtaista varajäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.	
Tarkastuslautakunta 2017–2021	Vantaan edustajat: jäsen Minttu Rätty	varajäsen Kari Välimäki;
Tilintarkastaja 2020	KPMG Oy	
Henkilöstö 2020	27 162 (2019: 26 536)	

Vuotta 2019 koskeva vastuuvapaus selvitys

Kuntayhtymän valtuusto käsitteli 11.6.2020 (§ 14) tarkastuslautakunnan valmistelun ja sille esitellyn asiakirja-aineiston pohjalta vastuuvapauden myöntämisen tilikaudelta 2019. Valtuusto päätti yksimielisesti merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2019, hyväksyä vuoden 2019 tilinpäätöksen ja myöntää edellä mainituin perustein vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.–31.12.2019 kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille (tilivelvollisille) lukuun ottamatta tilintarkastuskertomuksessa 2019 mainittuja hallituksen jäseniä, talousjohtajaa, HUS Logistiikan toimialajohtajaa ja hankintapäällikköä.

Tilintarkastuskertomuksen 2019 ja vastuuvapausasian käsittelyn yhteydessä valtuusto tarkastuslautakunnan kannanoton perusteella edellytti, että lautakunta teettää ylimääräisen tarkastuksen hankintatoimessa esiin tulleiden epäkohtien tarkemmaksi selvittämiseksi vuoden 2019 osalta.

Tarkastusraportin mukaan hankintatoimen järjestelmäratkaisuja ei HUSissa ole toteutettu siten, että niiden avulla saataisiin ratkaistua hankintatoimen sisäisen valvonnan ongelmia. Hankintatoimen juurisyiden korjaamisen tavoitetilasta ja tavoitteiden saavuttamisen keinoista ei ollut vuonna 2019 eikä tarkastuksen valmistumisajankohtaan mennessä kaikilta osin tehty päätöksiä. Tarkastuksen perusteella hankintatoimen sisäisessä valvonnassa on vuonna 2019 ollut puutteita.

Syksyllä 2020 markkinaoikeus määräsi KKV:n esityksestä HUSille 160 000 euron seuraamusmaksut neljästä hankintakokonaisuudesta.

Tarkastuslautakunnan teettämässä tammikuussa 2021 valmistuneessa tarkastusraportissa todetaan, että kilpailuttamattomat hankinnat ovat muodostuneet usean vuoden ajalta eivätkä ainoastaan vuoden 2019 aikana. Kilpailutettavien hankintojen suuri lukumäärä aiheuttaa sen, että vaikka kilpailutuksia tehdään jatkuvasti, niin tilanne ei ole nopeasti ratkaistavissa. Toistaiseksi kilpailuttamatta tehtyjen hankintojen johdosta ei ole tullut esiin muita välittömiä taloudellisia vahinkoja kuin edellä mainitut markkinaoikeuden määräämät seuraamusmaksut. Tarkastuslautakunta pitää perusteltuna saattaa vuotta 2019 koskevan vastuuvapausasian kauden 2017–2021 yhtymävaltuuston käsiteltäväksi. Tarkastuslautakunta esittää vastuuvapauden myöntämisestä tilikaudelta 1.1.-31.12.2019 hallituksen jäsenille, talousjohtajan tehtävää vuonna hoitaneelle viranhaltijalle, HUS Logistiikan toimialajohtajalle ja vuoden 2019 tilintarkastuskertomuksessa tarkoitettulle hankintapäällikölle.

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2020

Toimintakertomuksessa todetaan koronavirusepidemiolla olleen sekä toiminnallisia että taloudellisia vaikutuksia vuoteen 2020. Sairaanhoidollinen palvelutuotanto ja sen seurauksena laskutus vähenivät, kun toimintoja allokoitiin epidemiaan varautumiseen ja Covid-19-potilaiden hoitoon.

Koronavirusepidemia aiheutti myös mittavan hoitovelan synnyn, jota kuntayhtymä purki jo syksyllä ennen koronavirusepidemian toista aaltoa. Hoitovelan purun todetaan jatkuvan vuoden 2021 aikana. HUS-kuntayhtymän lopullinen tilikauden tulos oli nolla euroa. Toiminnallinen tulos ennen valtionavustuksia oli -161,3 milj. euroa ja valtion Covid-19-avutuksen jälkeen -77,2 milj. euroa. Tilikausi päättyi nollatulokseen tehtyjen jäsenkuntien lisäkantojen (77,2 milj. euroa) jälkeen.

Potilas- ja asiakastietojärjestelmä Apotti otettiin käyttöön koko HUSissa vuoden 2020 aikana. Koronavirusepidemian alkaessa Apotti oli käytössä jo noin puolessa HUSia, ja viimeinen suuri käyttöönotto oli tarkoitus tehdä toukokuussa. Koronavirusepidemian vuoksi Apotin käyttöönotto siirrettiin syksylle.

HUSin jäsenkuntien asukaskohtainen deflatoitu maksuosuus vuoden 2020 joulukuun lopun ennakkoväkilukuun suhteutettuna on keskimäärin 1 057 euroa, joka on 13 euroa (-1,2%) pienempi kuin vuoden 2019 asukaskohtainen maksuosuus.

HUSin valtuusto hyväksyi kokouksessaan 17.12.2020 §30, vuoden 2020 alijäämän käsittelyn periaatteet. Valtuusto päätti tuolloin mm. vahvistaa, että tilikauden alijäämän ennakoidaan olevan talousarvion mukaisesti 40,0 milj. euroa edellyttäen, että valtio kattaa kokonaisuudessaan Covid-19-epidemiasta aiheutuvat ylimääräiset kustannukset. Valtuusto päätti tämän lisäksi oikeuttaa hallituksen tammikuussa 2020 tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä suorittamaan jäsenkuntien maksuosuuden lisäveloituksen vuoden 2020 euromääräisen palvelukäytön suhteessa, mikäli valtiolta saatava avustus ei kata alkuperäisen talousarvion 40,0 milj. euron ylittävää alijäämää. Tältä osin jouduttiin tekemään 37,2 milj. euron lisäkanto.

Merkittävimpinä tapahtumina päättyneellä tilikaudella todetaan mm. diagnostiikkakeskuksen ensimmäisen täyden toimintavuoden päättyminen, koronavirusepidemian aiheuttamat vaikutukset, Apotin käyttöönotto, hallinnon tehokkuuden lisäämisen ja johtamisjärjestelmän selkiyttäminen, hankintojen kehittämistoimenpiteet sekä yliopistosairaanhoitopiirien yhdessä perustaman keskinäisen potilasvakuutusyhtiön vakuutustoiminnan käynnistyminen 1.1.2021 alkaen.

Tilinpäätös, milj. euroa	2020	2019
Toimintatuotot	2 707,5	2 512,1
Jäsenkuntien maksuosuus	1 795,7	1 782,1
Toimintakulut	2 582,5	2 408,9
Henkilöstökulut	1 402,3	1 333,8
Toimintakate	125,0	103,2
Vuosikate	113,0	90,3
Poistot	113,0	105,3
Satunnaiset erät	0	0
Nettorahoituskulut	-12,0	-12,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	0	-15,0
Oma pääoma	376,2	376,2
Vieras pääoma	1 166,0	939,9
Investoinnit	241,2	209,1
Taseen loppusumma	1 589,8	1 364,4

Omavaraisuusaste %

23,8

27,8

Tilintarkastuskertomuksessa esitetään lausuntona tilinpäätöksen hyväksymistä. Tarkastuksen tuloksissa todetaan lisätietona, että toimintakertomuksessa on tehty selkoa hankintojen kilpailutusten kattavuuden ongelmista ja tilanteesta tilinpäätöshetkellä sekä tuotu esille tilivuonna tehtyjä korjauksia ja kehittämistoimia. Toimintakertomuksessa on arvioitu, että kilpailuttamattomat hankinnat saadaan lain edellyttämälle tasolle vuoden 2021 loppuun mennessä. Toimintakertomuksen mukaan tilikauden aikana on koronavirusepidemian vuoksi tehty 259,3 miljoonan vuosiarvosta suora hankintapäätöksiä. Lausuntoa ei ole mukautettu näiden seikkojen johdosta. Tilintarkastuskertomuksessa esitetään vastuuvapauden myöntämistä muille tilivelvollisille tarkastetulta tilikaudelta. Myös tarkastuslautakunta esittää valtuustolle tilinpäätöksen 2020 hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

Vuoden 2021 talousarvion muuttaminen

HUSin valtuuston kokouksessa käsitellään myös vuoden 2021 talousarvion muuttamista Vantaan kaupungin Suun terveydenhuollon liikelaitoksen välinehuoltotoiminnan siirtämisen aiheuttamien vaikutusten vuoksi. Valtuustolle esitetään vahvistettavaksi käyttösuunnitelmamuutosten vaikutuksen kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvion tuloslaskelmaan, henkilötöyvuosiin ja henkilöstömäärään.

Jorvin uuden osastorakennushankkeen investointia koskeva esitys ja Puistosairaalahankkeen kustannusarvion muutos

Lisäksi HUSin hallitus esittää Jorvin uuden osastorakennushankkeen investoinnin hyväksymistä investointiohjelmaan ja Puistosairaalahankkeen enimmäiskustannusarvion muuttamista. Jorvin uusi osastorakennushanke sisältyy HUSin vuosien 2021-2024 investointiohjelmaan 225 miljoonan euron suuruisena hankkeena. Hankesuunnitelman kustannusarvio 3/2021 hintatasolla laskettuna on 232 miljoonaa euroa. Puistosairaalahankkeen kustannusarvio on tarkentunut ja noussut rakentamisen edistyessä, jonka vuoksi hankkeen kustannusarviota esitetään tarkistettavaksi. Investoinnin kustannusarvio on noussut 53 milj. euroon. Syitä kustannusarvion nousuun ovat olleet ennakoimattomat yllätykset, muun muassa haitta-ainekartoituksen löydökset, tarve kantavan rungon vahvistamiseen sekä tonttaviemäröinnissä tulleet löydökset. Esitettävät muutokset eivät lisää vuoden 2021 investointien yhteismäärää.

HUS Diagnostiikkakeskuksen laitehankintojen kehittäminen

HUS teetti vuoden 2020 lopulla selvityksen mahdollisuuksista kehittää laitehankintoja kumppanin kanssa yhteisesti omistettavan yrityksen avulla. Selvitys osoitti, että perustettava yhteisyritys mahdollistaisi HUS Diagnostiikkakeskuksen tuottavuuden parantamisen. Yhteisyritys lisäisi hankintojen joustavuutta, koska hankinnat tehdään HUSin sisäisen investointimenettelyn mukaisesti yhteisyrityksestä käyttökorvaushankintoina. Valtuustolle esitetään päätettäväksi laiteyhtiökumppaniksi Tradeka-Yhtiöt Oy. Järjestelyn yhteydessä yhtiöön siirtyy yhteensä noin 35 miljoonan euron arvosta HUS Diagnostiikkakeskuksen laitteita eli 50 % laitekannasta. HUSin apportina sijoitetaan perustettavaan yhtiöön laitekantaa 1,5 milj. euron arvosta.

Hallintosäännön muuttaminen tiedonhallintalain johdosta

Hallitus esittää, että valtuusto hyväksyy julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain mukaiset muutokset HUSin hallintosäännön 7 lukuun. Esityksessä luvun 7 aiemmat kohdat 53 § ”Hallituksen asiakirjahallinnon tehtävät” ja 54 § ”Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät” on täydennetty tiedonhallintalaista tulevilla velvoitteilla ja muutoin sääntökohtien sanamuotoja on ajantasaistettu.

Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet valtuustokaudella 2021-2024

Valtuustolle esitetään myös hyväksyttäväksi luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet valtuustokaudelle 2021-2024. Sisällöllisesti ehdotus vastaa nykyisiä valtuuston hyväksymiä luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteita. Etuuksiin on tehty kuntasektorin ansiotasoindeksin mukainen korotus.

Palkkausta ja henkilöstöetuuksia koskeva aloite

HUSin valtuustossa jätettiin 11.3.2021 aloite palkka- ja henkilöstöpoliittisen ohjelman laatimisesta, jonka pohjalta olisi mahdollista tehdä esityksiä palkkausjärjestelmien kehittämiseksi sekä osaamisen, uralla etenemisen ja työssä jaksamisen parantamiseksi. Nykytilan kuvauksessa todetaan, että HUSissa on olemassa ohjelmia ja periaatepäätöksiä, jotka kattavat ainakin osin aloitteissa tarkoitettuun palkka- ja henkilöstöpoliittiseen ohjelmaan sisältyviä kysymyksiä. Keskeisin näistä on hallituksen hyväksymät henkilöstöpoliittiset periaatteet. Myös HUSin strategiassa henkilöstön hyvinvointi on yksi strategisista päämääristä. Vastauksessa aloitteeseen todetaan, että viime kädessä aloitteessa viitattu kysymys palkkausjärjestelmien kehittämisestä on sidoksissa kulloinkin käytettävissä oleviin resursseihin. Vuoden 2022 talousarviossa on tarkoitus käsitellä aloitteessa tarkoitettuja asiakokonaisuuksia ottamalla valmistelussa huomioon riittävät panostukset henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseen. On tärkeää, että asia selvitetään ja arvioidaan huolella vuoden 2022 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Hallintosäännön 9 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto päättää mm. menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista.

Konsernijaosto 7.6.2021

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) kuntayhtymän valtuuston kokous 10.6.2021;
- b) antaa kokousta varten menettelyohjeeksi, että palkkausta ja henkilöstöetuuksia koskevan aloitteen vastaukseen tulisi lisätä, ettei vastauksella aloitteeseen ole vielä annettu ohjeita liittyen Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän talousarvioesityksen 2022 valmisteluun, vaan asiaa tulee arvioida ja selvittää lisää talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä; ja
- c) todeta, ettei muutoin ole tarpeen antaa kokousta varten menettelyohjeita.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Konsernionhjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

Konsernionhjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)